

INSYGNIA REKTORA UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

fot. Kazimierz Adamczewski

INSYGNIA WŁADZY UNIWERSYTECKIEJ

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

15

Za nami dwudziesta, jubileuszowa inauguracja roku akademickiego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zgodnie z tradycją odbyła się 1 października z zachowaniem ceremoniału typowego dla kultury akademickiej ukształtowanej w wielowiekowej tradycji. Miała odświętną formę, a podczas uroczystości rektor i członkowie senatu wystąpili w tradycyjnych strojach i insygniach władzy.

Insygnia są atrybutami władzy akademickiej, przynależne są - rektorowi, prorektorom i dziekanom. Wykorzystywane są podczas podniosłych uniwersyteckich wydarzeń dla podkreślenia ich uroczystego charakteru, m.in. podczas inauguracji roku akademickiego, przekazania władzy, immatrykulacji, promocji doktorskich i habilitacyjnych, nadania godności doktora honorowego.

Insygnia rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego zaprezentowane zostały po raz pierwszy podczas inauguracji roku akademickiego 2002-2003. Podczas pierwszej inauguracji roku akademickiego uniwersytetu, która odbyła się 1 października 2001 roku, rektorzy połączonych uczelni, profesorowie Michał Kisielewicz i Andrzej Wiśniewski wy-

stąpili w insygniach swoich uczelni, Politechniki Zielonogórskiej i Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Insygnia rektorskie są atrybutami władzy oraz godności i dostojęstwa rektora. Do insygniów władzy rektorskiej należą łańcuch, berło i pierścień. Są one symbolicznym podkreśleniem niezależności i autonomii wspólnoty uniwersyteckiej, ale także władzy rektora jako przełożonego społeczności akademickiej. Łańcuch to symbol powagi i godności pełnionego urzędu, więzi rektora z uniwersytetem; berło to oznaka władzy, ale też symbol mądrości; pierścień jest natomiast symbolem wierności ideałom akademickim i zawodowym.

Atrybutami władzy prorektorów oraz dziekanów są łańcuchy, które podkreślają powagę pełnionego urzędu. Nawiązują one stylistyką do precjozów uniwersyteckich, różnią się jedynie elementami.

Autorem projektu oraz wykonawcą insygniów Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz dwóch marszałkowskich halabard jest warszawski artysta plastyk Władysław Zabłocki. Znak Uniwersytetu, tzw. logo, zaprojektowała artystka plastyczka Alicja Matwijewicz, zielonogórzanka.

Insygnia wykonane są ze srebra, a kamienie w ogniach łańcucha to zielone nefryty. Nefryty zdobiły również insygnia Politechniki Zielonogórskiej, a wcześniej Wyższej Szkoły Inżynierskiej. Nawiązująca do nefrytów zieleń o podobnym odcieniu jest oficjalnym kolorem Uniwersytetu.

Elementy **logo** uczelni stanowią: napis Uniwersytet Zielonogórski oraz litery UZ zespolone z wizerunkiem piastowskiego orła. Przy tworzeniu znaku, autorka Alicja Matwijewicz czerpała inspirację z symboliki uniwersytetów, a ponieważ orzeł jest podstawowym elementem symbolu większości uczelni, autorka sięgnęła po wizerunek orła piastowskiego z czasów Kazimierza Wielkiego, z pieczęci majestatycznej króla z 1336 roku, który dziś znajduje się w Muzeum Narodowym w Krakowie. Logo uczelni i orzeł stanowią elementy łańcucha rektora.

**Autorem projektu
oraz wykonawcą
insygniów Uniwersytetu
Zielonogórskiego oraz dwóch
marszałkowskich halabard
jest warszawski artysta plastyk
WŁADYSŁAW ZABŁOCKI.**

Łańcuch rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego jako podstawowy element insygniów władzy rektorskiej, podkreśla niezależność i autonomię uczelni. Składa się z siedemnastu srebrnych, ażurowych elementów, ozdobionych w środku okrągłymi zielonymi nefrytami. Łańcuch zwieńczony jest srebrną, okrągłą pieczęcią z wybitym skrótem UZ oraz zapisaną naokoło nazwą Uniwersytet Zielonogórski. Pod pieczęcią podwieszony jest srebrny piastowski orzeł w koronie z pieczęci majestatycznej króla Kazimierza Wielkiego z 1336 r.

Berło jest symbolem najwyższej władzy i przywileju podejmowania decyzji. Wykorzystywane do symbolicznego pasowania na studenta, nawiązuje do tradycji średniowiecznego gestu pasowania na rycerza.

Srebrne **berło Uniwersytetu Zielonogórskiego** ma długość pięćdziesięciu centymetrów. Trzon berła okolony jest elementami zdobnymi charakterystycznymi dla łańcucha, wspólnymi dla wszystkich insygniów. Zwieńczeniem berła jest srebrne jabłko z czterema okrągłymi pieczęciami z wizerunkiem orła piastowskiego, łączą je elementy wspólne dla insygniów jak z trzonu berła. W szczycie jabłka umieszczony jest nefryt, kamień insygniów. Jabłko ma w obwodzie dwadzieścia siedem centymetrów, a na wysokość dziesięć centymetrów.

Pierścień odwołuje się do symboliki ślubowania, rektor zobowiązuje się do wiernej i lojalnej służby na rzecz kierowanej przez siebie uczelni. Zaślubinowy charakter pierścienia symbolizuje więc jego związek z uczelnią. To symbol wierności ideałom akademickim i zawodowym. Podczas oficjalnych uroczystości rektor nosi go na serdecznym palcu prawej ręki.

Srebrny **pierścień Uniwersytetu Zielonogórskiego** zawiera elementy zdobne, wspólne do wszystkich insygniów. Środek pierścienia stanowi okrągła pieczęć z wizerunkiem orła piastowskiego otoczona napisem „Uniwersytet Zielonogórski”, nawiązująca do pieczęci z jabłka berła.

OD GÓRY:

**FRAGMENT ŁAŃCUCHA Z WIZERUNKIEM ORŁA
JABŁKO Z BERŁA REKTORSKIEGO
PIERŚCIEŃ Z WIZERUNKIEM ORŁA**

fot. Kazimierz Adamczewski

